Anul al 61-lea
6 Pagini

EXEMPLARUL 10 LEI
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 242 Duminică 3 Septembrie 1944
6 Pagini

„ASOCIAŢIUNEA" SIBIIU

ABONAMENTE
UNIVERSUL PROVINCIA
Lei 700 pe 3 luni
Lei 1300 pe 6 luni
Lei 2500 pe 12 luni
CAPITALA
Lei 800 3 luni
Lei 1400 6 luni
Lei 2600 12 luni
AUTORITĂŢI
Lei 3500 pe an

UNIVERSUL

ABONAMENTE
U. LITERAR
6 luni 400 lei
12 luni 800 lei
U. ODEILLE 6 l. 460 lei-12 l. 900. RADIO U. 6 l. 600 lei 12 l. 1000
Z. ŞTIINŢELOR 6 l. 600-12 l. 1000 lei, VESELIA 6 l. 450 12 l. 800 lei
FR SUFLET 6 l. 320-12 l. 600 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR
ION LUGOSIANU

L A V A L

Telegramele anunţă că fostul preşedinte al guvernului dela Vichy, Laval, se află în localitatea Morvillars lângă frontiera Elveţiei, păzit de trupe SS.

Franţa, tiranizată timp de patru ani de o ocupaţie brutală şi de un guvern pus în serviciul acesteia, şi-a redobândit în fine libertatea şi se pregăteşte să-şi vindece rănile dobândite în cea mai nefastă epocă din istoria ei.

Laval, preşedintele de consiliu fugar de astăzi, a fost omul representativ al acestei epoci.

Numele lui se citeşte la fel dela început la sfârşit şi dela sfârşit la început; omul era ca şi numele lui: gata la orice transacţie şi la orice intrigă, servil faţă de orice forţă, răsbunător faţă de cei slabi, sclav al oricărui oportunism şi dispus la orice duplicitate. Orice mijloc era bun pentru el, cu condiţia să ajungă dânsul la cel dintâi loc, fie şi pe o grămadă de ruine.

Puţini oameni au făcut mai mult rău ca el politicii europene. El ratifica în 1935 pactul franco-sovietic în Camera deputaţilor, dar întreţinea tot el o vie agitaţie în ţară contra acestui pact şi se ducea la Berlin, unde aclamaţiile câtorva sute de agenţi de poliţie îi lăsau iluzia că poate imita cu Hitler, politica — de altfel desamăgitoare — a lui Briand cu Stresemann. Ducându-se la Roma să încheie cu Mussolini pactul din Ianuarie 1935, destinat să fie o frână contra Germaniei, el lăsa dictatorului italian libertatea de acţiune în Abisinia, care trebuia să fie la originea sancţiunilor, a denunţării pactului dela Locarno, a ascensiunii puterii hitleriste, a pactului de oţel, a acordului dela München şi a războiului mondial. Profesionist al duplicităţii, plecând la Roma, e întreba dacă el va înşela pe duce, sau acesta pe el. A fost înşelat dânsul şi odată cu el Franţa ramasă izolată şi cu opinia publică împărţită.

Legat printr'o alianţă cu Marea Britanie, el întreţinea cu bani francezi o imensă propagandă fascistă în Franţa şi reprezentându-şi ţara la Geneva, în epoca sancţiunilor, tot el vindea Italiei, în război contra Europei reprezentate prin Ligă, motoare de avion şi arme.

Pe noi Românii ne detesta sincer. Cu toate intervenţiile noastre diplomatice din acel timp, el ceda fără rezistenţă în faţa stăruinţelor hitleriste şi fasciste, care în concluziunile conferinţei dela Stresa deschideau zăgazurile revizionismului maghiar.

Rolul lui ca şef al guvernului din Vichy este prea bine cunoscut şi prea unanim apreciat ca să mai avem nevoie să-l reamintim.

Nu avem obiceiul să adresăm critici oamenilor de Stat străini. Dar Laval nu aparţine Franţei, ci unei epoci, unui regim, unei drame europene. Cu acest titlu am ţinut să subliniem acest sfârşit de carieră al unui om, care a păgubit atât de mult şi ţării lui şi Europei.

TRUPELE ROMÂNE INAINTEAZĂ IN DIRECŢIA REGHIN

ULTIMELE RESTURI ALE TRUPELOR GERMANE SE PREDAU AUTORITĂŢILOR

MARELE STAT MAJOR AL ARMATEI

C O M U N I C A T

ASUPRA OPERAŢIUNILOR DIN ZIUA DE 1 SEPTEMBRIE 1944

In cursul zilei de 1.IX.44, grupuri răzleţe de germani împrăştiate pe teritoriu în urma lichidării ultimelor rezistenţe inamice din zilele precedente, s'au predat posturilor de jandarmi sau trupelor noastre.

Astfel s'au predat postului de jandarmi Băneasa un grup de 80 germani cerînd să fie internaţi în ţară.

In regiunea Vălenii de Munte s'a predat un grup de 800 germani.

In Transilvania trupele române înaintând pe direcţiunea Reghin au cucerit satele Urmeniş şi Şopteriul.

In acţiunea întreprinsă la 30 August în direcţiunea Sf. Gheorghe s'au capturat 1315 prizonieri.

TRUPELE GERMANE DIN FRANŢA
SE RETRAG IN DERUTĂ SPRE LINIA SIGFRIED

Londra, 1 Sept. — „Ceeace trebuia să fie o bătălie a devenit o urmărire" — a declarat un ofiţer superior aliat corespondentului lui „Ruter", în timp ce amândoi treceau Meusa într'un automobil militar, urmărind trupele germane în derută. Germanii fug atât de repede încât orice contact este pentru moment imposibil şi se crede că ei nu vor opune nicio rezistenţă înainte de linia Siegfried. Numeroase divizii germane sunt decimate iar numărul prizonierilor este prea important pentru ca aliaţii să se poată ocupa acum cu inventarierea lor.

Sedanul a fost atins în cursul nopţii. La sud-est, armata 3-a a intrat în pădurea Ardennes, la 110 km. de frontiera Germaniei. Trei poduri peste Somme, capturate neatinse, au permis aliaţilor să înainteze repede 20 km., dincolo de Amiens şi să aducă importante materiale în capul de pod format peste Somme.

La sud-vest de Dieppe, coloanele aliate se aflau aseară la 25 km. de acest port.

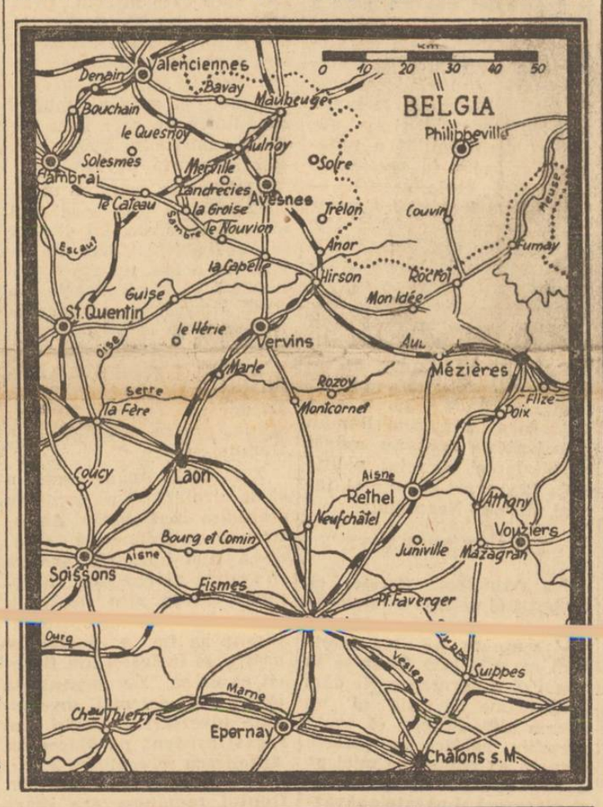

Londra, 1 Sept. (Rador). — Agenţia germană „Transocean", citând pe purtătorul de cuvânt militar german, a anunţat astăzi:

„Se declară oficial că înaltul comandament german refuză să primească provocara aliaţilor de a da lupta decisivă în Franţa în actuala fază a războiului.

Comandamentul german, după ce a hotărît să evite lupta decisivă din cauza împrejurărilor strategice prezente, duce acum o luptă de întârziere în cadrul războiului de mişcare. Forţele germane angajate în aceste operaţiuni sunt extrem de mobile şi sunt gata în orice moment să se adapteze la orice situaţie nouă".

❖

Londra, 1 Sept. (Rador). — Corespondentul militar al posturilor de radio germane a declarat astăzi următoarele:

Situaţia militară nu apare câtuşi de puţin trandafirie pentru Germania şi este usor de înteles că îndoiala îşi arată faţa hâdă în multe cercuri.

Al doilea război mondial intră acum în faza lui decisivă în care se va hotări irevocabil rezultatul lui.

ELIBERAREA ORAŞULUI ROUEN

Londra, 1 Sept. (Rador). — La cartierul general aliat din Franţa se anunţă oficial:

Oraşul Rouen a fost ocupat şi trupele canadiene au trecut Sena la vest de Rouen. Ele stăpânesc acum regiunea dintre Caudebec şi Lillebon.

Capul de pod dela Amiens a fost lărgit pe Somme până în apropiere de Corbie.

Ultimele elemente germane au fost curăţite din peninsula Daculas, la sud de portul Brest.

Americanii înaintează spre Compiegne, prin pădurea Compiegne.

ACTUL DE LA 23 AUGUST 1944
IMPERATIVELE NAŢIONALE ALE MOMENTULUI
DECLARAŢIILE D-LUI IULIU MANIU

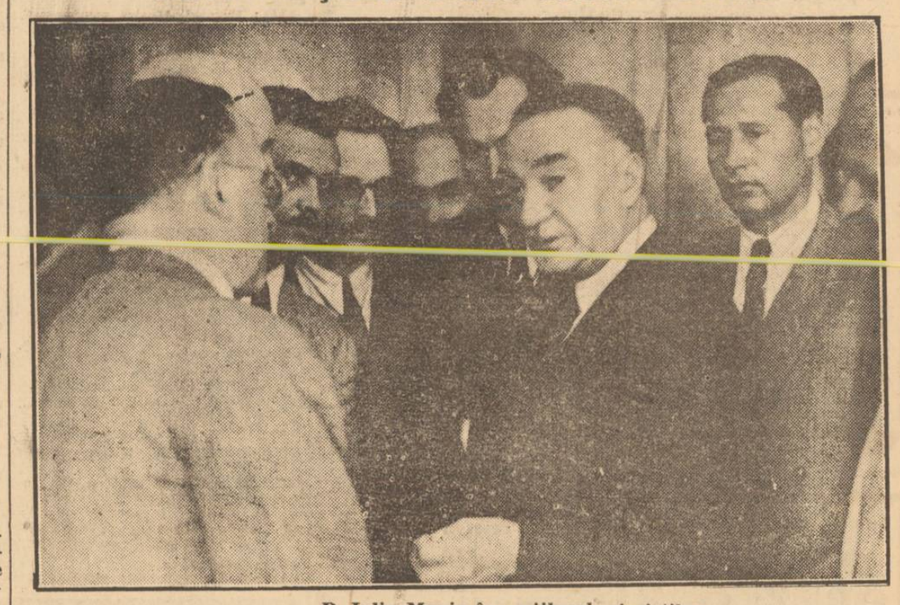

D. Iuliu Maniu în mijlocul ziariştilor

Reprezentanţii ziarelor bucureştene au fost convocaţi la ministerul economiei naţionale unde d. Iuliu Maniu, preşedintele partidului naţional-ţărănesc, a făcut următoarele declaraţii:

„Trăim zile mari, zile de înaltă tensiune spirituală, de temeri şi speranţe nelămurite. In clocotul acesta de evenimente şi aşteptări, se torc nevăzut firele unui nou destin românesc.

Tocmai de aceea, cu cât văltoarea evenimentelor este mai copleşitoare şi viitorul mai enigmatic, cu atât privirile noastre trebue să fie mai limpezi, judecata mai calmă, acţiunea mai chibzuită, ţelurile mai precise şi mai conştiente, nu numai la conducere, ci şi în mulţimile cetăţenilor.

Scurtele declaraţii ce mi se cer, le dau cu plăcere, pentru a fi o contribuţie în sensul şi scopul acesta.

❖

Majestatea Sa Regele Mihai I şi-a inaugurat domnia de fapt printr'un gest regal, care va fi început şi temei de veac nou în istoria românească.

Până la 23 August 1944, Romania a mers pe [illegible] şite. Nu din voia noastră. Puteri vrăşmaşe ne-au împrăncit pe margini de prăpastii în care era să ne prăbuşim, spre pierzarea întregului nostru viitor şi poate a însăşi fiinţei noastre naţionale. Cauzele sunt cunoscute. Dictatura instaurată de fostul Rege Carol II, cu concursul unor politicieni inconştienţi, a fost abil utilizată de către Germania spre a ne impune şi nouă politica intereselor sale şi a ne târî într'un război contrar intereselor noastre. In clipa din urmă, însă, voinţa fermă a Regelui nostru a oprit cu un gest energic fatalitatea şi a dat curs nou Istoriei. Ascultând voinţa Naţiunii — voinţa concretizată în partidele politice care s'au grupat în Blocul Democratic — a înfruntat opresiunea germană, a sfărâmat tirania internă, ne-a redat libertatea şi ne-a aşezat iarăşi în alianţele noastre firesti, de care nu ar fi trebuit să ne despărţim niciodată.

Pasul acesta era aşteptat de multă vreme şi cu atâta nerăbdarea de toată suflarea românească, încât unora li s'a părut prea lungă aşteptarea şi neînţeleasa întârziere. Acestora e bine să le amintim că, până în 23 August, noi n'am fost stăpâni la noi acasă. Vrăşmaşul din afară, susţinut de complicităţi interne îndărătnice, era mult prea tare decât să fi putut noi încerca o împotrivire fizică cu sorţi de izbândă.

Iar o încercare neizbutită ar fi mărit indefinit suferinţele noastre, fără să fi însemnat o contribuţie reală la cauza păcii pentru care luptăm acum alături de aliaţii noştri fireşti.

Chiar acum, când maşina

(Continuare in pag. 2-a)

OBLIGATIVITATEA PREZENTĂRII LA SERVICII A PERSONALULUI INTREPRINDERILOR
COMU NICAT

S'a constatat că, la unele întreprinderi, care lucrează pentru nevoile de bază ale ţării şi care în această situaţie se bucură de toate avantagiile acordate de dispoziţiunile legale corespunzătoare, o parte din personal şi-a întrerupt activitatea şi s'a răzleţit de întreprinderea respectivă.

Cum această stare de lucruri aduce mari neajunsuri economiei generale a naţiunei, se pune în vedere tuturor întreprinderilor de mai sus, să ia toate măsurile necesare, pentruca, în cel mult 48 de ore, dela difuzarea prin radio şi presă a prezentului comunicat, tot personalul — muncitoresc, administrativ şi de conducere — să se prezinte la posturi.

Se atrage atenţiunea că, nerespectarea dispoziţiunilor din prezentul comunicat, va atrage imediata decadere din toate beneficiile, de care se bucură întreprinderile mai sus arătate precum: mobilizări pentru lucru, scutiri de garanţii ca şi aplicarea restului sancţiunilor legale.

Armata roşie îşi continuă atacurile în sud-vest de Varşovia

Londra, 1 Sept. (Rador). — Comentatorul militar von Hammer al agenţiei telegrafice germane a anunţat astă noapte următoarele:

„In cursul zilei de eri, armata roşie şi-a continuat atacurile pe scară mare în regiunea dela nord-est de Varşovia, după ce şi-a regrupat forţele de tancuri şi infanterie.

După şase atacuri grele date unul după altul, oraşul Radzimin a căzut în mâinile ruşilor.

Trupele germane au ocupat noui poziţii la sud de oraş.

Apelul Comandamentului armatei roşii către populaţia României

ROMÂNI,

Urmărind pe inamicul sdrobit ce fuge în România, trupele armatei roşii au păşit pe pământul vostru. Armata roşie îndeplineşte ordinul Comandamentului său suprem, de a urmări armatele nemţeşti şi cele româneşti aliate cu ele, până la înfrângerea şi capitularea lor.

Cotropitorii hitlerişti şi cârmuitorii voştri necugetaţi vă sperie cu venirea armatei roşii în România. Vouă însă nu are de ce să vă fie teamă. Intrarea trupelor sovietice pe teritoriul României este provocată exclusiv de necesităţi de război.

Armata roşie nu-şi pune ca scop de a anexa la Uniunea Sovietică vreo parte oarecare a pământului românesc sau de a schimba orânduirea socială existentă în România. Acest lucru l-a declarat la 2 Aprilie a. c., în numele guvernului sovietic şi în auzul întregei lumi, comisarul poporului pentru afacerile străine, V. M. Molotov.

Armata roşie n'are decât un singur ţel: de a înfrânge definitiv armatele germane şi de a distruge dominaţia Germaniei hitleriste în statele subjugate de ea, printre ele şi ţara voastră.

Nu ca armată cuceritoare, ci ca eliberatoare a poporului român de sub jugul fascist german a intrat armata roşie în România.

Autorităţile militare sovietice nu intenţionează să nimicească orânduirea românească şi să introducă orânduirea lor în regiunile ocupate de ele.

Proprietatea privată a cetăţenilor nu va fi atinsă. Ea se află sub paza autorităţilor militare sovietice.

Toate organele locale ale puterii şi administraţiei civile ce au existat până la venirea armatei roşii sunt menţinute.

CETĂŢENI,

Comandamentul armatei roşii vă cheamă să menţineţi liniştea şi ordinea şi să respectaţi cu stricteţe regimul stării de război instituit de către autorităţile militare sovietice.

Rămâneţi la locurile voastre şi continuaţi-vă munca voastră paşnică.

Asiguraţi funcţionarea neîntreruptă a întreprinderilor industriale, comerciale, comunale şi a altor întreprinderi şi instituţii.

ŢĂRANI ŞI ŢĂRANCE,

Mergeţi liniştiţi la munca câmpului!

MUNCITORI ŞI MEŞTEŞUGARI,

Mergeţi fără teamă la munca voastră din uzine şi ateliere!

COMERCIANŢI ŞI INTREPRINZĂTORI,

Continuaţi-vă fără teamă ocupaţiile!

FUNCŢIONARI,

Asiguraţi funcţionarea normală a tuturor instituţiilor şi organelor administrative!

Clerul şi credincioşii pot să-şi oficieze în mod nestingherit, slujbele lor religioase!

ROMÂNI,

Germania hitleristă a pierdut războiul. Situaţia armatei fasciste germane e desnădăjduită. Ea se află în ajunul sdrobirii ei complete.

Dând concurs, prin toate mijloacele, armatei roşii, veţi grăbi sdrobirea definitivă a armatei fasciste germane şi prin aceasta veţi apropia ceasul încetării războiului pe pământul vostru.

COMANDAMENTUL ARMATEI ROŞII

ORDONANŢA Nr. 1
A COMANDANTULUI MILITAR AL TRUPELOR SOVIETICE DIN ORAŞUL BUCUREŞTI

— 31 AUGUST 1944 —

In vederea menţinerii mersului normal al vieţii şi ordinei pe teritoriul oraşului Bucureşti

ORDON:

1) tuturor autorităţilor administrative să continue exercitarea funcţiunilor şi obligaţiunilor lor;

2) tuturor proprietarilor de întreprinderi comerciale şi industriale să continue activitatea lor;

3) autorităţilor locale şi populaţiei civilă să dea întregul ajutor necesar pentru funcţionarea normală a şcolilor, spitalelor, ambulatoriilor şi a tuturor instituţiilor culturale şi de interes obştesc;

4) populaţiei locale de a preda comandamentului militar tot ce posedă ca: arme, muniţiuni, materiale de război şi bunuri ce au aparţinut organelor militare precum şi aparate de radio;

5) circulaţia pe străzi este permisă între orele 5—21;

6) camuflarea luminei în timpul nopţii este obligatorie.

COMANDANTUL MILITAR

Un ordin de zi al mareşalului Stalin

Moscova, 1 Sept. (Rador). — Un ordin de zi dat astănoapte de mareşalul Stalin anunţă:

„In urma unei ofensive rapide, care a pus în derută trupele germane în regiunea Ploeşti, trupele de pe al doilea front ucrainean au intrat astăzi, 31 August, în Bucureşti.

In felul acesta, trupele noastre au înlăturat orice ameninţare dinspre nord împotriva capitalei României".

❖

Moscova, 1 Sept. (Rador). — Postul de radio Mosocova a difuzat următoarele în cursul nopţii spre Vineri:

In urma lichidării ultimelor grupuri germane la nord de Bucureşti, trupele noastre au intrat în capitala României, întâmpinate de uralele entuziaste ale populaţiei.

Pe străzile pline de manifestanţi şi în urale necontenite, trupele noastre victorioase au păşit pe străzile Bucureştiului în cea mai perfectă ordine şi disciplină.

❖

Moscova, 1 Sept. (Rador) — După cum anunţă un comentator sovietic: „Soarta diviziilor germane din România a fost pecetluită la Ploeşti!"

Ultimele detaşamente din trupele germane fugare, care aveau misiunea de a arunca în aer instalaţiile petrolifere, sunt scoase din ascunzătorile lor cu ajutorul populaţiei româneşti locale.

Conferinţa pentru stabilirea planurilor
de guvernare militară a Germaniei după infrângere

Washington. 1 Septembrie (Rador). — *Departamentul de stat american a anunţat că d. Robert Murphy, consilierul politic al generalului sir Henry Maitland Wilson, comandantul-şef al forţelor din Mediterana, va merge la Londra în calitate de ambasador personal, pentru a lua parte la conferinţa pentru stabilirea planurilor de guvernare militară a Germaniei, după înfrângere.*

Departamentul de stat a precizat că d Murphy se va ocupa exclusiv de problemele politice pe care le ridică apropiata invazie şi eventuala ocupaţie a Germaniei.

Luptele din Slovacia

Ankara, 1 Sept. — *Guvernul slovac a anulat proclamaţia de mobilizare generală, de oarece partizanii şi forţele cehoslovace sunt stăpâne pe o bună parte din ţară. Lupte grele se dau la Pressburg. Postul de radio Banska Bistriţa se află în mâinile partizanilor. Se crede că guvernul Tiso a fost arestat de germani.*

FORŢELE CEHOSLOVACE DEŢIN APROAPE INTREG TERITORIUL SLOVAC

Londra, 1 Sept. (Rador). — Forţele cehoslovace deţin aproape întreg teritoriul slovac, după cum anunţă cartierul general al forţelor armate cehoslovace.

Al doilea comunicat al acestui cartier general, publicat la Londra, declară:

Comandamentul forţelor cehoslovace din Slovacia anunţă: lupte grele pentru oraşele Zilina, (important centru feroviar în Slovacia Centrală, menţionat în comunicatul de ieri ca centru al unor lupte grele), Târnava, Galanta (unde se întâlnesc liniile ferate Bratislava - Budapesta şi Zilina - Bratislava). Deasemenea anunţă lupte pentru oraşele Luceneţ (centru industrial pe linia ferată Budapesta-Vrutky-Zilina), Levoţa (la poalele masivului Tatra, care comandă trecătoarea Javornik, şi care se află numai la 45 km. de linia rusească a frontului) şi Kozmarok (tot în masivul Tatra, aproape de trecătoarea Javorina, principala cale ce duce în Polonia).

Zilina, care la inceput fusese pierdută, este acum din nou în mâinile noastre.

Forţele cehoslovace au în mâinile lor aproape tot teritoriul slovac, cu excepţia regiunilor din frontieră dela est şi dela vest.

Mobilizarea forţelor cehoslovace din interiorul ţării este în plin progres.

Consiliul de stat cehoslovac din Londra salută pe luptătorii din Slovacia

Londra, 1 Septembrie (Rador). Consiliul de stat cehoslovac din Londra, prin preşedintele său dr. Kaplovit, care a ţinut o cuvântare în serviciul european al radio-difuziunii britanice, salută pe luptătorii din Slovacia.

„Voi arătaţi lumii întregi că Slovacia nu vrea să trăiască sub jugul german şi că toţi slovacii sunt uniţi în lupta lor împotriva inamicului pe care îl urăsc.

Revolta voastră este semnalul pentru întreaga Cehoslovacie. Lupta voastră va acoperi o pagină glorioasă în istoria luptei pentru libertate a Cehoslovaciei".

TURBURĂRI IN CROAŢIA

Ankara, 1 Sept. — Grave turburări au isbucnit în Croaţia. Incercând să stăpânească situaţia, Pavelici a demis 3 miniştri — între care şi ministrul de război — şi a luat comanda şefului armatei croate.

Negocierile delegaţiei române de armistiţiu la Moscova

Moscova, 1 Sept. — Corespondentul lui „Reuter" anunţă că delegaţia română de armistiţiu are depline puteri. Se crede la Moscova că negocierile nu vor dura mai mult de câteva zile.